

Arjantin, Avustralya, Belçika, Şili, Fransa Cumhuriyeti, Japonya, Yeni Zelanda, Norveç, Güney Afrika Birliği, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda, Birleşik Krallığı ve Amerika Birleşik Devletleri Hükümetleri,

Antarktika'dan sonsuza dek salt barışçıl amaçlarla yararlanılmasının sürdürülmesi ve uluslararası çatışma alanı ya da konusu olmamasının tüm insanlığın çıkarına olacağını benimseyerek;

Antarktika'da bilimsel incelemeler alanında sürdürülen uluslararası işbirliği bulgularının, bilimsel bilgi birikimine somut katkılarını dikkate alarak;

Böyle bir işbirliğinin, Uluslararası Jeofizik Yılı'nda yapıldığı gibi, Antarktika'da bilimsel inceleme özgürlüğüne dayalı biçimde sürdürülmesi ve geliştirilmesini sağlayacak sağlam temel oluşturulmasının, bilimsel çıkarlar ve tüm insanlığın gelişimiyle uyumlu olduğuna inanarak; Antarktika'nın salt barışçıl amaçlarla kullanılmasını ve Antarktika'da uluslararası uyumun sürekliliğini güvenceye alacak bir andlaşmanın Birleşmiş Milletler Anayasası'nın amaç ve ilkelerini daha ileri götüreceğinden de emin olarak; İzleyen noktalar üzerinde anlaşmışlardır :

Madde I

1. Antarktika salt barışçıl amaçlar için kullanılacaktır. Her tür silahın denemesi, üs ve tahkimat yapılması, manevra vb askeri nitelikli her önlem yasaklanacaktır.
2. İşbu Andlaşma askeri personel ya da donanımın bilimsel araştırma veya öteki barışçıl amaçlarla kullanılmasına engel teşkil etmeyecektir.

Madde II

Antarktika'da bilimsel inceleme özgürlüğü ve bu amaca yönelik işbirliği, Uluslararası Jeofizik Yılı'nda uygulandığı gibi işbu Andlaşma'nın hükümleri saklı kalmak koşulu ile sürdürülecektir.

Madde III

1. Taraflar, İşbu Andlaşma'nın İkinci Maddesi'nde öngörüldüğü üzere, Antarktika'da bilimsel inceleme alanında uluslararası işbirliğini geliştirmek amacıyla, yapılabilir ve uygulanabilir olduğu ölçüde, aşağıdaki uzlaşmayı sağlamışlardır :

(a) Antarktika'da yürütülecek çalışmaların olabildiğince ekonomik ve verimli olmasını sağlamak üzere bilimsel program planlarına ilişkin bilgi alışverişi sağlanacaktır.

(b) Antarktika'da araştırma seferlerine katılan ve istasyonlarda çalışan bilimsel personel arasında değişim yapılacaktır.

(c) Antarktika'da bilimsel gözlem ve sonuçları paylaşımı yapılacak ve bulgulardan özgürce yararlanılabilecektir.

2. Bu Madde'nin uygulanması sırasında, Birleşmiş Milletler'in Uzmanlaşmış Kuruluşları'nın, Antarktika'da bilimsel veya teknik çıkarılabilecek bulunan öteki uluslararası kuruluşlarla işbirliğine yönelik çalışma ilişkileri kurmaları, olabildiğince özendirilecektir.

Madde IV

1. İşbu Andlaşma'nın hiçbir noktası,

(a) Taraflar'dan herhangi birinin Antarktika'da önceden kazanılmış hakları ve toprak egemenliğinden vazgeçtiği;

(b) Taraflar'dan herhangi birinin, Antarktika'da kendi ya da vatandaşı etkinlikleri sonucu edindiği toprak egemenliğine dayalı iddialarından tümü ile ya da kısmen vazgeçtiği;

(c) Taraflar'dan herhangi birinin, ötekilerden biri tarafından Antarktika'da toprak egemenliğine ilişkin olarak önesürülen hak ve iddiaları ya da bunlara temel oluşturan gerekçeleri tanıması ya da tanımamasına ilişkin tutumunu etkileyebileceği; biçiminde yorumlanmayacaktır.

2. İşbu Andlaşma yürürlükte kaldığı sürece hiçbir eylem ya da etkinlik, Antarktika'da toprak egemenliğine yönelik iddiaların savunulması, desteklenmesi ya da reddedilmesi veya başka tür egemenlik hakkı önesürülmesi için gerekçe oluşturmayacaktır. İşbu Andlaşma yürürlükte olduğu sürece, Antarktika'da toprak egemenliği amaçlı hiçbir yeni talep önesürülmeyecek, varolan taleplerin kapsamının genişletilmesine olanak tanınmayacaktır.

Madde V

1. Antarktika'da nükleer patlama yapılması ve yörenin radyasyon atıklarının atıldığı yer olarak kullanılması yasaklanacaktır.

2. Temsilcileri, Dokuzuncu Madde uyarınca düzenlenecek toplantılara katılma hakkına sahip kılınan tüm Taraflar'ın ayrıca taraf olduğu, nükleer enerjinin patlamalar ve radyoaktif atıkların yok edilmesini de içerecek biçimde kullanımına ilişkin uluslararası anlaşmaların yürürlüğe girmesi durumunda, sözkonusu anlaşmalarla belirlenen kurallar Antarktika'da uygulanacaktır.

Madde VI

İşbu Andlaşma'nın hükümleri, buz tabakaları dahil, 60. Güney Paraleli'nin güneyinde kalan bütün alanlar için geçerli olacak, ancak herhangi bir Devlet'in bölgedeki açık denizlerde uluslararası hukukca tanınmış haklarını ya da hakların kullanımını hiçbir biçimde etkilemeyecektir.

Madde VII

1. İşbu Andlaşma'nın amaçlarını tanıtmak ve hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla, temsilcileri Dokuzuncu Madde'de değinilen toplantılara katılma hakkına sahip kılınan Taraflar, bu maddede öngörülen denetlemeleri gerçekleştirmek üzere gözlemci atama hakkına sahip olacaklardır. Gözlemciler, atayan Taraflar'ın uyuşunu taşıyacaklardır. Gözlemcilerin kimlikleri gözlemci atama hakkına sahip Taraflar'dan herbirine bildirilecek, aynı şekilde atamalarının sona erişinde de duyuruda bulunulacaktır.

2. Bu Madde'nin birinci paragrafında yer alan hükümler uyarınca atanan her gözlemci, Antarktika'nın tüm alanlarına her an girebilme yönünden tam özgürlüğe sahip olacaktır.

3. Antarktika'nın tüm alanları, üzerlerinde istasyon, tesis ve donanım bulunanları da içermek üzere, kargo ya da personel yükleme/boşaltma noktalarındaki tüm gemi ve uçaklarla birlikte bu Madde'nin birinci paragrafı uyarınca atanan gözlemcilerin denetlemelerine açık olacaktır.

4. Gözlemci atama hakkına sahip Taraflar'dan herhangi biri tarafından Antarktika'nın tümü ya da belli alanları üzerinde her an hava gözetimi yapılabilecektir.

5. Taraflar'dan herbiri, işbu Andlaşma kendisi bakımından yürürlüğe girdiğinde öteki Taraflar'a durumu bildirecek, ayrıca;

(a) Antarktika'ya yönelik ve Antarktika içinde gemileri ya da vatandaşlarınca düzenlenen tüm seferlerle, Antarktika'ya ülkesinde planlanmış ve oradan başlatılacak tüm seferler;

(b) Antarktika'da, kendi vatandaşlarının konuşlandığı tüm istasyonlar;

(c) İşbu Andlaşma'nın Birinci Maddesi'nin ikinci paragrafında tanımlanan koşullar çerçevesinde Antarktika'ya göndermeyi amaçladığı askeri personel ve getireceği donanımına ilişkin olarak; önceden duyuruda bulunacaktır.

1. İşbu Andlaşma gereğince görevlerinin yürütülmesini kolaylaştırmak amacıyla ve Taraflar'ın Antarktika'da bulunan tüm personele uygulanacak yasalara ilişkin tutumlarını etkilemeksizin Yedinci Madde'nin birinci paragrafı uyarınca atanan gözlemciler ile Üçüncü :Madde'nin birinci paragrafının (b) fıkrası uyarınca değişimi sağlanan bilimsel ve yardımcı personel, Antarktika'da buldukları sıradaki eylem veya kusurları dolayısıyla ancak vatandaşı buldukları Tarafın yargılama erkine bağlı olacaklardır.

2. Bu Madde'nin birinci paragrafında yer alan hükümleri etkilemeksizin, ve Dokuzuncu Madde'nin birinci paragrafının (e) fıkrasının uygulanmasına ilişkin önlemlerin benimsenmesine değin, Antarktika'da yargılama erkinin uygulanmasına ilişkin tüm uyuşmazlıklarda, :Taraflar, ortaklaşa kabul edilebilir çözüme ulaşmak amacıyla vakit geçirmeden danışmada bulunacaklardır.

1. İşbu Andlaşma'nın giriş paragrafında belirtilen Taraflar'ın temsilcileri, Andlaşma'nın yürürlüğünü izleyen iki ay içinde Kanberra'da, sonra da uygun aralık ve yörelerde, bilgi

değişimi ve Antarktika'ya ilişkin ortak çıkar konularında toplu danışmalarda bulunmak, Andlaşma'nın ilke ve hedeflerinin ileri götürülmesi önlemlerini tasarlayıp kotardıktan sonra Hükümetlere, aşağıdaki noktalar üzerindeki önlemlerle birlikte sunmak üzere toplanacaklardır:

- (a) Antarktika'nın salt barışçıl amaçlarla kullanılması;
- (b) Antarktika'da bilimsel araştırmaların kolaylaştırılması;
- (c) Antarktika'da uluslararası bilimsel işbirliğinin kolaylaştırılması;
- (d) Andlaşma'nın Yedinci Maddesi'nde öngörülen denetleme hakkının kullanılmasının kolaylaştırılması;
- (e) Antarktika'da yargı erkinin kullanılmasını ilgilendiren sorunlar;
- (f) Antarktika'daki yaşam kaynaklarının korunması ve (bozulmadan) saklanması.

2. Andlaşma'ya, Onüçüncü Madde uyarınca Taraf sıfatı kazananlar, Antarktika'da bilimsel istasyon kurulması ya da bilimsel sefer düzenlenmesi gibi kapsamlı araştırma çalışmalarıyla ilgilerini kanıtlarlarsa, bu Madde'nin birinci paragrafında sözkonusu toplantılara katılmak üzere temsilci atama yetkisine sahip olacaklardır.

3. İşbu Andlaşma'nın Yedinci Maddesi'nde sözkonusu gözlemcilerce hazırlanacak raporlar, bu Madde'nin birinci paragrafında değinilen toplantılara katılan Taraflar'ın temsilcilerine iletilecektir.

4. Bu Madde'nin birinci paragrafında değinilen önlemler, temsilcileri bu önlemleri incelemek üzere düzenlenen toplantılara katılmaya yetkili Taraflar'ın tümü tarafından onaylandıklarında yürürlüğe gireceklerdir.

5. İşbu Andlaşma ile sağlanan haklar bireysel ya da bütün olarak, bu Madde uyarınca uygulamalarını kolaylaştırıcı önlemler önerilmiş, incelenmiş ve onaylanmış olsun olmasın, Andlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihten geçerli olmak üzere uygulanabileceklerdir.

Taraflar'dan herbiri, kimsenin Antarktika'da, işbu Andlaşma'nın ilke ve amaçları ile bağdaşmayan etkinliklere girişmemesi amacıyla, Birleşmiş Milletler Anayasası doğrultusunda sonuna dek özel çaba gösterme yükümünü üstlenecektir.

1. İşbu Andlaşma'nın yorumlanması ya da uygulanması konusunda iki ya da daha fazla Taraf arasında herhangi bir anlaşmazlık çıkması durumunda, anılan Taraflar, görüşme, soruşturma, aracılık, uzlaşma, hakemlik, yargı ya da seçecekleri öteki barışçıl yollardan biri ile giderilmesi amacıyla aralarında danışmalarda bulunacaklardır.

2. Böylelikle çözüme kavuşturulamayan sözkonusu nitelikteki her uyuşmazlık, Taraflar'ın olurlarıyla çözüm için Uluslararası Adalet Divanı'na götürülecek; Uluslararası Adalet Divanı'na başvuru konusunda anlaşmaya varılamaması Taraflar'ın bu Madde'nin birinci paragrafında değinilen barışçıl metodlardan herhangi biri ile çözüm arayışını sürdürme sorumluluklarını sona erdirmeyecektir.

1.

(a) İşbu Andlaşma, temsilcileri Dokuzuncu Madde'de değinilen toplantılara katılmaya yetkili Taraflar'ın oybirliğine dayalı uzlaşısıyla istenilen zamanda değiştirilebilecek ya da eklemeler yapılabilecektir. Bu değişiklik ve eklemeler, tüm Taraflar'ın onay belgelerinin depoziter Hükümet'ce alınmasından sonra yürürlüğe girecektir.

(b) Bu değişiklik ve eklemeler, Taraflar'dan herbiri açısından, onay belgesinin depoziter ülke Hükümeti'nce alındığı anda yürürlüğe girecektir. Onay belgesi, değişiklik ya da eklemelerin bu Madde'nin birinci paragrafı (a) fıkrası hükmü uyarınca yürürlüğe girdiği tarihi izleyen iki yıl içinde alınmayan Taraflar'dan herbiri, sürenin bitiminde, İşbu Andlaşma'dan çekilmiş sayılacaklardır.

2.

(a) İşbu Andlaşma'nın yürürlüğe girişinden otuz yıl sonra, temsilcileri Dokuzuncu Madde'de sözkonusu toplantılara katılmaya yetkili Taraflar'dan herbiri, depoziter Hükümeti'ne yazılı başvuruda bulunursa, Andlaşma'nın işlerliğinin gözden geçirilmesi amacıyla Taraflar Konferansı olabilecek en kısa zamanda toplanacaktır.

(b) Böyle bir Konferans'ta, temsilcileri Dokuzuncu Madde'de değinilen toplantılara katılmaya yetkili olanları da içermek üzere, Taraflar'ın çoğunluğunca onaylanan değişiklik ya da eklemeler, depoziter ülke Hükümeti'nce Konferans'ın bitiminin hemen ardından tüm Taraflar'a

duyurulacak ve bu Madde'nin birinci paragrafında yer alan hükümler uyarınca yürürlüğe girecektir.

(c) Sözkonusu değişiklik ya da eklemeler bu Madde'nin birinci paragrafı (a) fıkrası hükmü uyarınca tüm Taraflar'a duyurulduğu tarihi izleyen iki yıl içinde yürürlüğe girmezse, Taraflar'dan herbiri süre dolduktan sonra dilediği zaman depoziter Hükümet'e Andlaşma'dan çekileceğini yazılı bildirebilecek; çekilme bildirimini depoziter Hükümet'ce alınmasından iki yıl sonra yürürlüğe girecektir.

1. İşbu Andlaşma imzacı Devletlerin onayını gerektirmektedir. Birleşmiş Milletler üyesi bütün Devletler'in ya da temsilcileri Andlaşma'nın Dokuzuncu Maddesi nde sözkonusu toplantılara katılmaya yetkili tüm Taraflar'ın oluru üzerine çağrıda bulunulan herhangi bir Devlet'in katılımına açıktır.
2. İşbu Andlaşma'nın onaylanması ya da yeni katılım formaliteleri her ülkenin anayasal sürecine göre tamamlanacaktır.
3. Onay ve katılım belgeleri depoziter Hükümet olarak atanan Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti'ne teslim edilecektir.
4. Depoziter Hükümet, her onay ve katılım belgesinin tarihi ile Andlaşma'nın ve değişiklik ya da eklemelerin yürürlüğe giriş tarihlerini tüm imzacı ve katılımcı Devletler'e bildirecektir.
5. İşbu Andlaşma, tüm imzacı Devletler'in onay belgelerinin teslimi üzerine anılan Devletler ve katılım belgelerini sunan Devletler açısından yürürlüğe girecektir. Ardından katılmak isteyen Devletler yönünden yürürlük, katılım belgelerinin sunulmasıyla başlayacaktır.
6. İşbu Andlaşma Birleşmiş Milletler Anayasası'nın 102. Maddesi uyarınca depoziter Hükümet tarafından kayda geçirilecektir.

İşbu Andlaşma, herbiri asıl nüsha düzeyinde geçerli İngiliz, Fransız, Rus ve İspanyol dillerinde yazılmış olup; onaylanmış örneklerini imzacı ve katılımcı ülke Hükümetlerine iletecek olan Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arşivlerinde saklanacaktır.